

Third Regional Seminar “Faro Convention for concrete action on cultural heritage”,

11th of JUNE, 2021 GEORGIA

FARO EXPERIENCE REPUBLIC OF CYPRUS

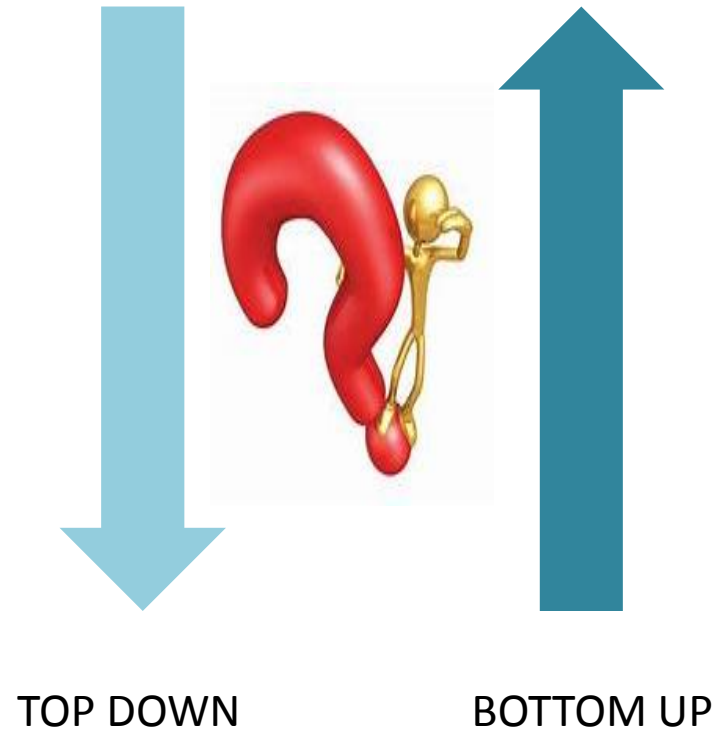
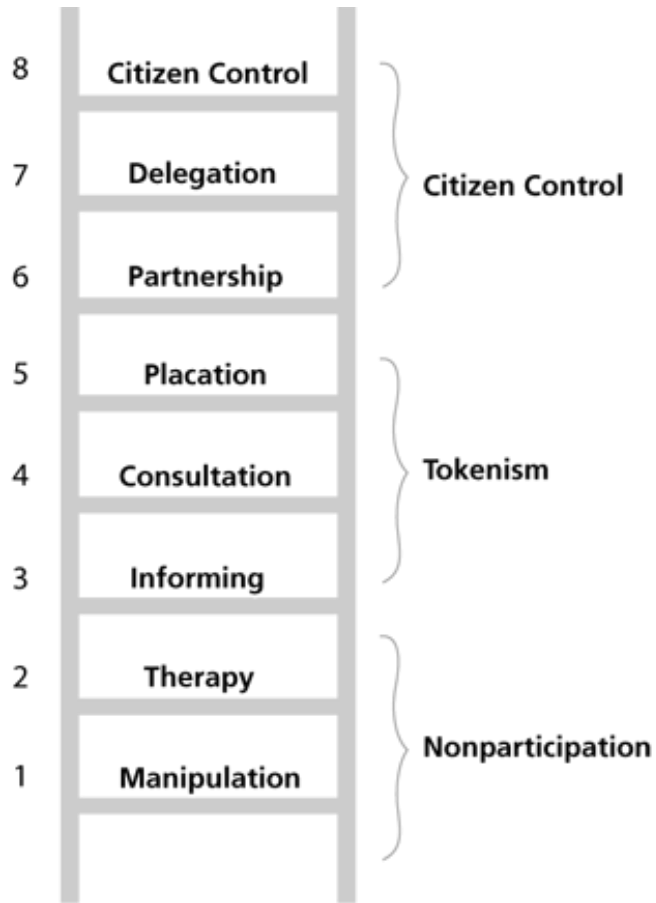
IRENE HADJISAVVA – ADAM,
Senior Planning Officer

MINISTRY OF INTERIOR ,
DEPARTMENT OF TOWN PLANNING AND HOUSING

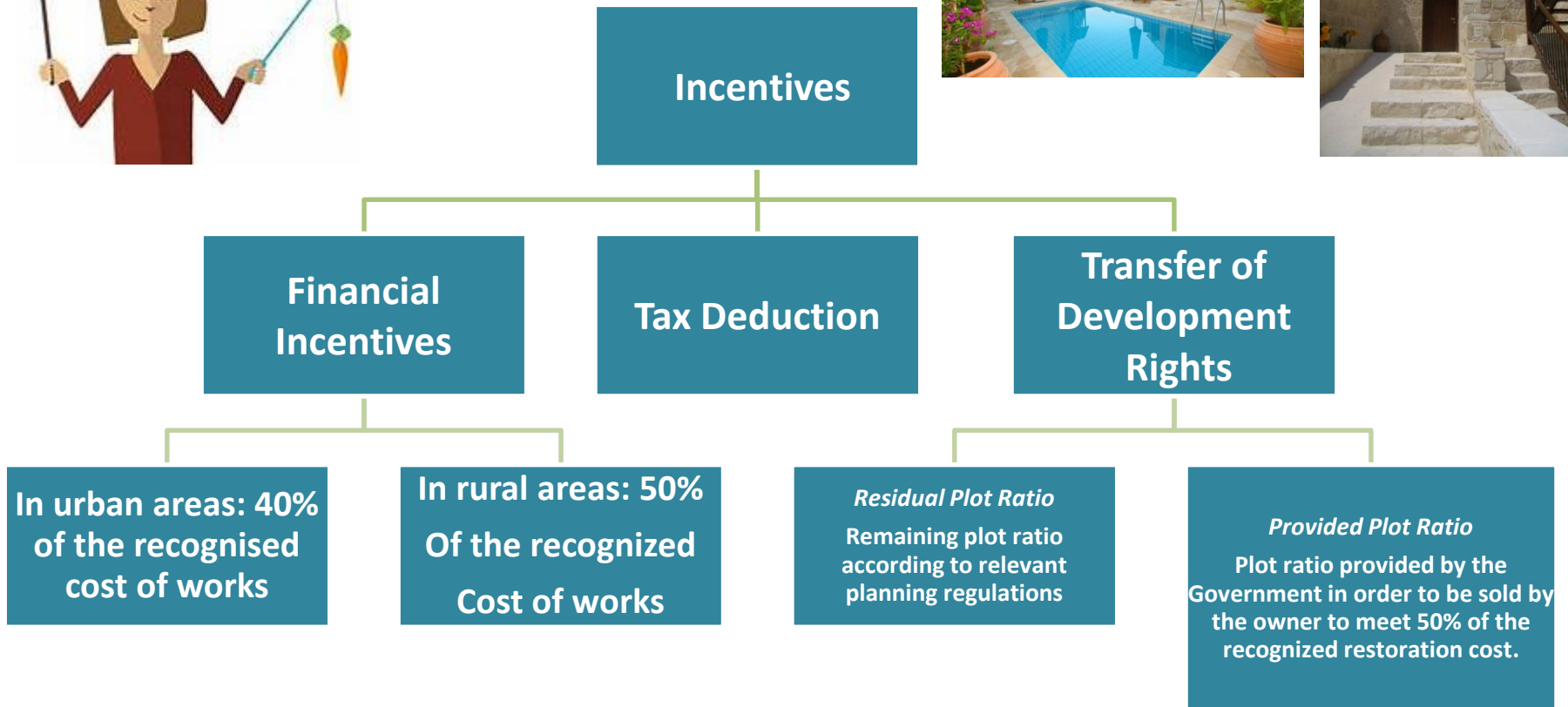
Three ways of community involvement

Arnstein's Ladder (1969)
Degrees of Citizen Participation

TOP DOWN

LISTED BUILDINGS FUNDING SCHEME

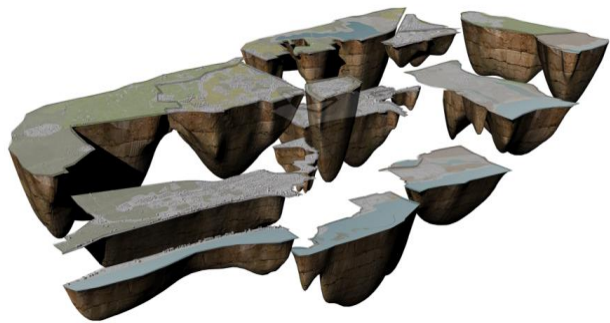

BOTTOM UP

CIVIL SOCIETY INITIATIVES “Heritage Communities”

- Grass root movement
- Academic initiatives
- Political movement
- Shared locality
- Shared story
- Shared interest

TOP DOWN – BOTTOM UP

The Local Development Pilot Project for the wine villages of Limassol

15 traditional settlements (total population 3369 - 2011 Census)

160 individuals from 60 different bodies and organizations participated.

Funded by the Council of Europe and the Republic of Cyprus

Animated by permanent staff (1 person)

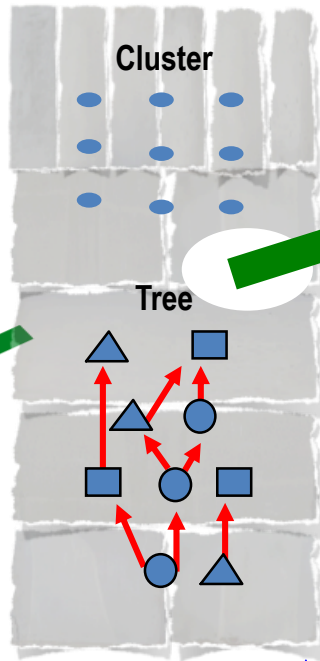

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ VISION

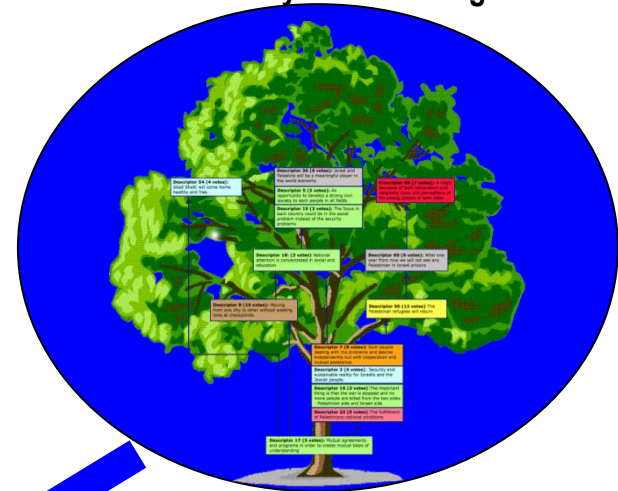
Wall of Obstacles

Co-laboratory I: "Can"

Vision Descriptors

Co-laboratory II: What "ought to be"

Co-lab III:
"Will be done"

**CURRENT
SITUATION**

**EXTRAPOLATED
FUTURE**

GAP

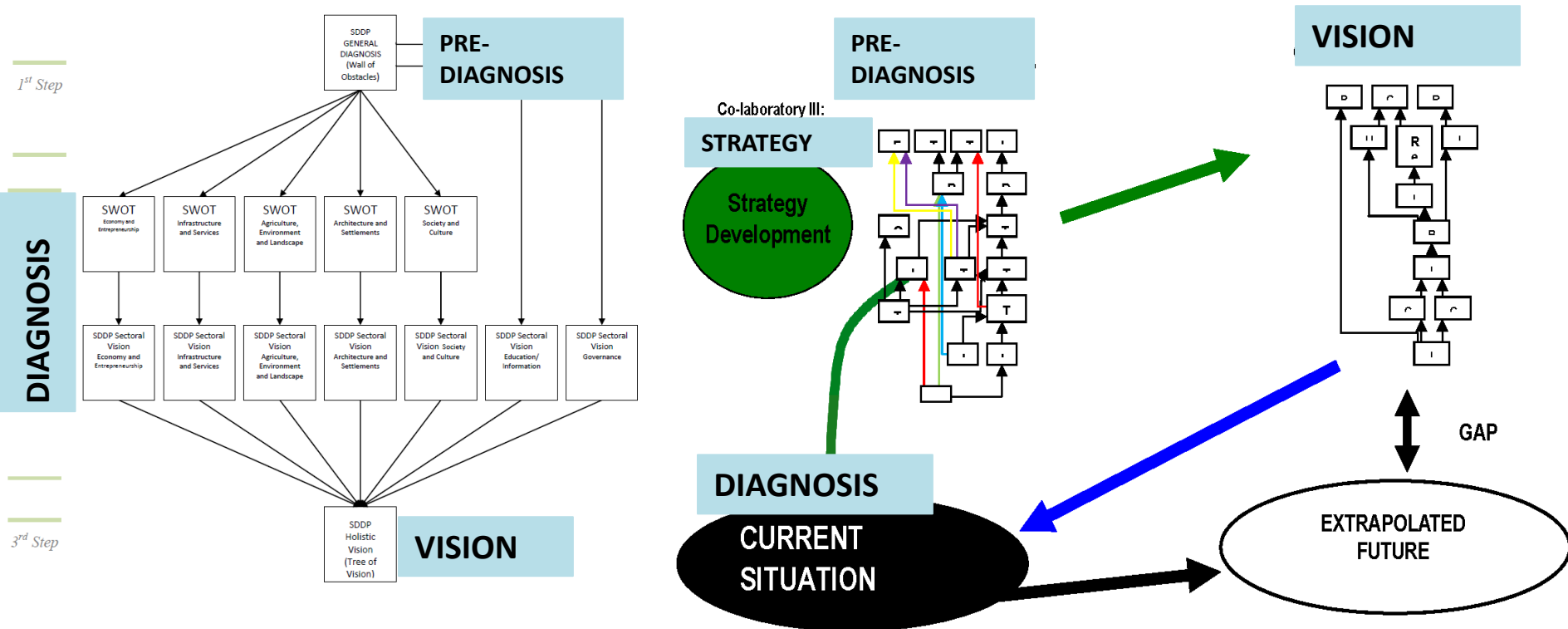
TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ VISION

DIAGNOSIS

STRATEGY

IMPLEMENTATION
PROGRAMME

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ VISION

➤ The **Vision** for the future of the territory was drafted by the local community, the local authorities and stakeholders from governmental and semi-governmental bodies through a participatory process in workshops, using the Structure Democratic Dialogue process and SWOT analysis.

VISION OBJECTIVES

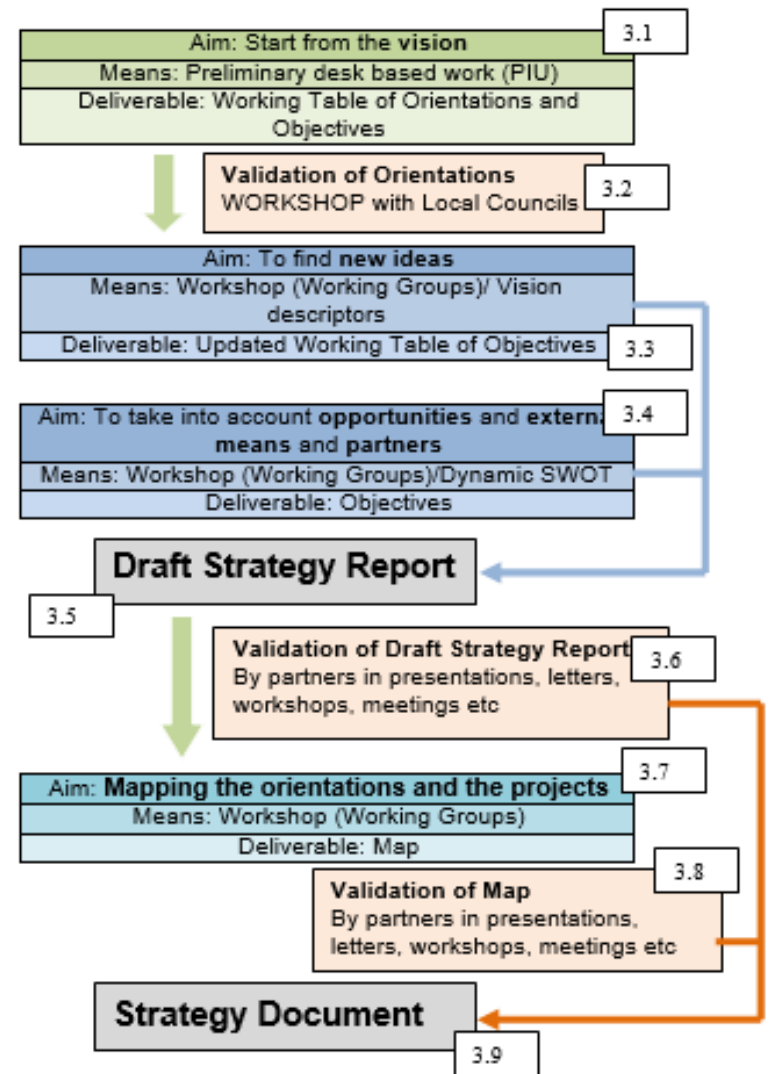
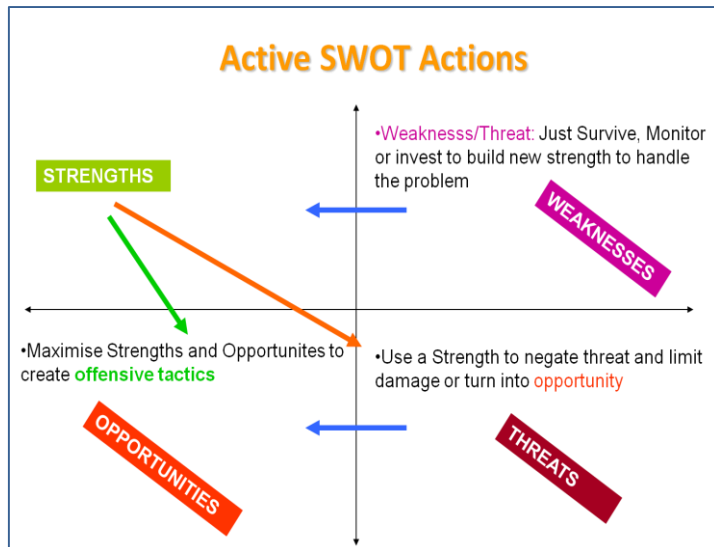
- ✓ *Strengthening entrepreneurship (mainly focused on Agrotourism sector and production of grape products)*
- ✓ *Strengthening and promotion of Wine villages common identity*
- ✓ *Restoration of the environment and development of viticulture sector*
- ✓ *Protection and enhancement of architectural heritage*
- ✓ *Reduction of area's abandonment*
- ✓ *Infrastructure development*
- ✓ *Cooperation between stakeholders and Local Authorities*

Following the roadmap proposed by the CoE, namely:

- Ideas that came out from the **Vision**,
- Find **New Ideas**
- Find **new opportunities, external means and partners**

The process selected for the Strategy Phase can be depicted in the Diagramme:

STRATEGY ORIENTATIONS

- ✓ **AGROTOURISM DEVELOPMENT**
- ✓ **VITICULTURE AND AGRICULTURE DEVELOPMENT**
- ✓ **PROTECTION, CONSERVATION, ENHANCEMENT AND UTILIZATION OF TRADITIONAL ARCHITECTURE**
- ✓ **AMELIORATION OF QUALITY OF THE BUILT AND NATURAL ENVIRONMENT**
- ✓ **ESTABLISHMENT OF REGIONAL CENTRES AND INFRASTRUCTURES**
- ✓ **SUPPORT AND PROMOTION OF ENTERPRENEURSHIP**
- ✓ **CULTURAL EVENTS**
- ✓ **AGGLOMERATION, NETWORKING AND COOPERATION**
- ✓ **EDUCATION AND INFORMATION**

TOP DOWN – BOTTOM UP

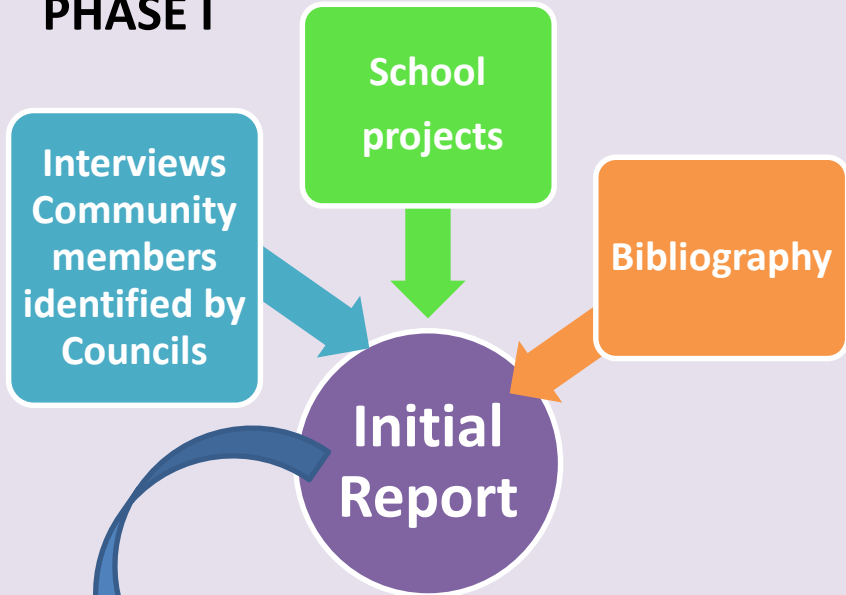
✓ **STRATEGY**

STRATEGIC ORIENTATIONS/ DIRECTIONS	Priority	Shared objectives			
		Governmental level	Regional level	Private initiative	Social Process
1) Agrotourism Development		A 1.1 Development and utilization of the wine route	B1.1 Creation of an Agrotourism Management Authority in the area (in cooperation with the Local and Governmental Authorities)	C1.1 Reintroduction of the traditional cultivation way of vineyards (agrotourism)	
		A1.2 Training on tourism and hospitality issues.	B1.2 Women's cooperatives for serving and promoting agrotouristic products	C1.2 Attraction of high quality special interest tourism	
		A1.3 Define touristic holiday zone	B1.3 Demonstrate the natural beauty of the area.	C1.3 Enrichment of the tourist product.	
		A1.4 Recording examples of good and bad practices as Case studies. In that way, future mistakes might be avoided and good advices for further improvement would be given by experts coming from the agrotourism sector	B1.4 Designation and promotion of the "NATURA" area (network)	C1.4 Coordinated tours of special interest.	
		A1.5 Less bureaucracy was also pointed out as a main objective. The lack of awareness regarding agrotourism regulations among the public services can lead to negative results and people's disappointment. Therefore, better coordination required between public	B1.5 Correct exploitation and demonstration of the area's biotope	C1.5 The establishment of a legal Non Governmental Organization (NGO) for the area's Agrotourism and Entrepreneurship. This NGO would be constituted by different entrepreneurs from the agrotourism	

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ **IMPLEMENTATION**

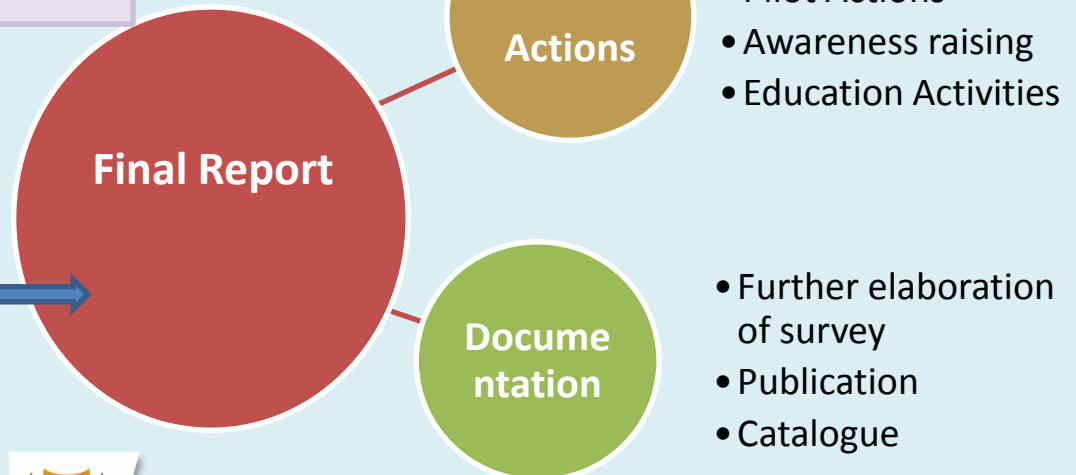
PHASE I

HERITAGE SURVEY - Intangible

PHASE III

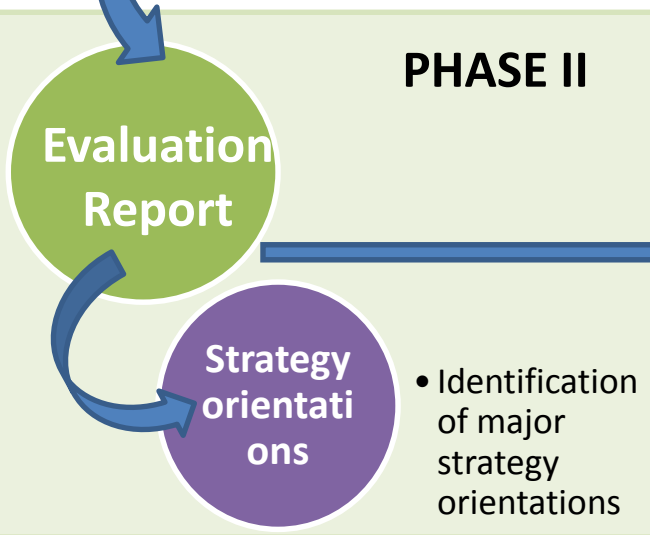
Pilots Actions

- Pilot Actions
- Awareness raising
- Education Activities

Docu mentation

- Further elaboration of survey
- Publication
- Catalogue

PHASE II

Evaluation Report

Strategy orientations

- Identification of major strategy orientations

MINISTRY OF INTERIOR ,
DEPARTMENT OF TOWN PLANNING AND HOUSING

Department of Town Planning and Housing

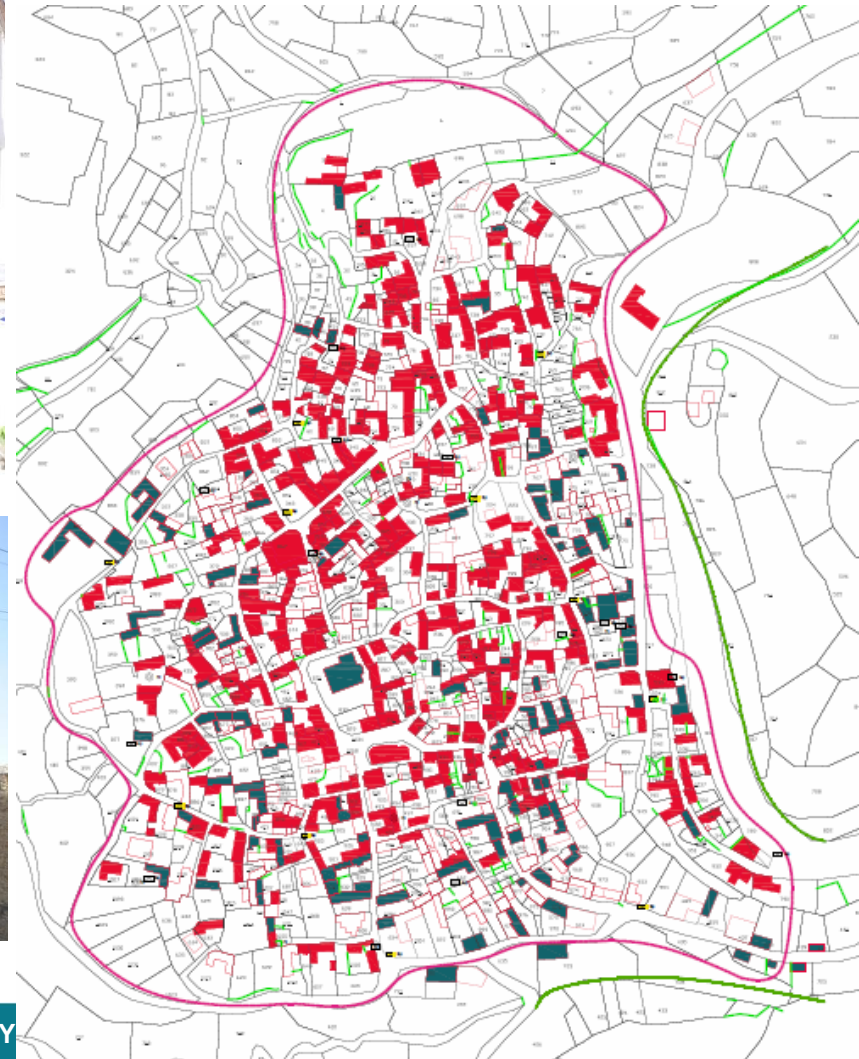

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ **IMPLEMENTATION**

✓ *Heritage Survey*

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ **IMPLEMENTATION**

✓ *Landscape Survey*

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ **IMPLEMENTATION**

✓ **Harvest event**

✓ **Dry masonry workshop**

✓ **Soap workshop**

✓ **Cooking lessons/
Gastronomy events**

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ 2021

MINISTRY OF INTERIOR ,
DEPARTMENT OF TOWN PLANNING AND HOUSING

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ IMPLEMENTATION

Επικοινωνία & συμμετοχή

Αν είστε κάποιος ενδιαφερόμενος που δραστηριοποιείται στην περιοχή, ή φίλος της και επιθυμείτε να συμβάλετε στην ανάπτυξη της, μπορείτε να ενημερωθείτε και να συμμετάσχετε άμεσα στις Επενδύσεις και Εκδηλώσεις του Σχεδίου.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο:
E-mail: krasochoriarlpdp@gmail.com
Facebook page: Local Development Pilot Project for the Wine Villages of Limassol
www.winevillageslpdp.org

Τμήμα Πολιτικών και Οικισμών
Υπουργείο Εσωτερικών

Καίρια 5-6,
1107 Ανωμυλία.

Τηλέφωνο: 22408210
Φαξ: 22408242

<http://www.moi.gov.cy>

Με τη βοήθεια του Συμβουλίου της Ευρώπης

Με τη συνεργασία της Αναπτυξιακής Εταιρείας Τροόδου

Πilotικό Τοπικό Αναπτυξιακό Σχέδιο Κρασοχωριών Λεμεσού

Όραμα Ανάπτυξης...

Η τοπική κοινωνία, οι Τοπικές Αρχές και οι εμπλεκόμενοι κρατικοί και παρακρατικοί φορείς σκόπευαν το Όραμα και διαμορφώνουν τη Στρατηγική για την περιοχή των Κρασοχωριών που αναφέρεται στο ακόλουθο:

- Συμπνοή
- Ενίσχυση, αξιοποίηση και ανάδειξη της ταυτότητας των Κρασοχωριών
- Εισαγωγή της αειφορικής ανάπτυξης με βάση την αρωματικότητα και στη μεταποίηση του σταφυλιού
- Αποκατάσταση του περιβάλλοντος και ανάπτυξη της αειφορικής ανάπτυξης
- Ανάπτυξη υποδομών
- Προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς
- Μεταπήδηση της εγκαταστάσεως

Το **Πilotικό Τοπικό Αναπτυξιακό Σχέδιο Κρασοχωριών Λεμεσού**, εγκαινιάζει από το Τμήμα Πολιτικών και Οικισμών (Υπουργείο Εσωτερικών) σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, κυβερνητικό τμήματα δημοκρατικών Οργανώσεων, Τοπικές Αρχές και άλλα οργανωμένα άτομα και περιλαμβάνει τις 15 κοινότητες των Κρασοχωριών.

Το **Πilotικό Τοπικό Αναπτυξιακό Σχέδιο Κρασοχωριών Λεμεσού**

Έκτοτε ως στόχο την ανάπτυξη και τη διατήρηση μεταξύ των φορέων και των κατοίκων της περιοχής, το Σχέδιο αυτό προωθεί διάφορες δράσεις και έργα τα οποία μπορούν να προσπορίσουν όφελος από τις Τοπικές Αρχές αλλά και από τους κατοίκους της περιοχής.

Τα έργα αυτά θα υλοποιηθούν από τις διάφορες υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν με στόχο τη σφαιρική του κλάου στην περιοχή του Σχεδίου.

1. Επαρτίση Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας
2. Επαρτίση Εκπαίδευσης
3. Τεχνική Επαρτίση

Αναπτυξιακό Σχέδιο Κρασοχωριών

Οκτώβριος 2014

Με ιδιαίτερα χαρά σας παρουσιάζουμε το πρώτο ενημερωτικό δελτίο του Αναπτυξιακού Σχεδίου Κρασοχωριών που δημιουργήθηκε με στόχο τη σφαιρική ανάπτυξη των τοπικών και των περιβαλλοντικών φορέων στην περιοχή των κλάου και κλάου του σχεδίου, καθώς επίσης και ενημέρωσης για τις προγραμματισμένες δραστηριότητες στη περιοχή Κρασοχωριών κλάου από την ομάδα του σχεδίου.

Το **Πilotικό Τοπικό Αναπτυξιακό Σχέδιο Κρασοχωριών Λεμεσού**:

- Διαμορφώνει το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των διάφορων φορέων και της τοπικής κοινωνίας στη λήψη αποφάσεων.
- Προωθεί την ολοκλήρωση των εργασιών που αφορούν στη ανάπτυξη, διασφάλιση και την ανάπτυξη οικονομική, πολιτιστική κληρονομιάς, επιδιώκοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανάδειξη της ταυτότητας.

Συνεργασία και Ανάπτυξη...

Έκτοτε ως στόχο την ανάπτυξη και τη συνεργασία μεταξύ των φορέων και των κατοίκων της περιοχής, το σχέδιο αυτό προωθεί διάφορες δράσεις και έργα τα οποία μπορούν να προσπορίσουν όφελος μόνο από τις τοπικές αρχές αλλά και από τους κατοίκους της περιοχής.

Τα έργα αυτά θα υλοποιηθούν από τις διάφορες υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν με στόχο τη σφαιρική του κλάου στην περιοχή του σχεδίου:

1. Επαρτίση Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας
2. Επαρτίση Εκπαίδευσης
3. Τεχνική Επαρτίση

Upcoming events

- 1. Εργαστήρια προώθησης Γυναικείας Επιχειρηματικότητας: Παρασκευή Σαββατοκύριακα με βάση το κρασί και τα βότανα:**
  - Βουλή, Σάββατο 1/11/14, 3:00μμ-7:00μμ
  - Αγίος Θεράπιον, Τετάρτη 5/11/14, 3:00μμ-7:00μμ
  - Αρσος, Πέμπτη 6/11/14, 10:00μμ-14:00μμ
  - Κοιλάνη, Παρασκευή 7/11/14, 10:00μμ-14:00μμ
  - Λάρου, Σάββατο 8/11/14, 3:00μμ-7:00μμ
- 2. Εργαστήρια Πολιτιστικής Κληρονομιάς Κρασοχωριών:**
  - Αίθρα Κληρονομιάς: Τμήμα Πολιτισμού και Οικισμών-Λευκωσία, Τρίτη 11/11/14, 8:30μμ-3:00μμ
  - Υλκή Κληρονομιάς: Τμήμα Πολιτισμού και Οικισμών-Λευκωσία, Τετάρτη 12/11/14, 8:30μμ-3:00μμ
  - Κληρονομιά τοπίου, Κέντρο Παραδοσιακών Γεύσεων Τροόδου στο Αρσος, Πέμπτη 13/11/14, 9:00μμ-5:00μμ & Λάρου, Παρασκευή 14/11/14, 9:00μμ-4:00μμ

Μήνας Αμπέλου

Ο μήνας αυτός αποτελεί σημαντικό μέρος της αρωματικής κληρονομιάς των Κρασοχωριών. Η αρωματικότητα του σταφυλιού είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών που χαρακτηρίζονται από την αρωματικότητα και την ποιότητα τους.

Τρογύρι

Ο σταφυλιός είναι το βασικό υλικό για την παραγωγή κρασιών. Η αρωματικότητα του σταφυλιού είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών που χαρακτηρίζονται από την αρωματικότητα και την ποιότητα τους.

Επεξεργασία

Η επεξεργασία του σταφυλιού είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών. Η αρωματικότητα του σταφυλιού είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών που χαρακτηρίζονται από την αρωματικότητα και την ποιότητα τους.

Μαγειρεία

Η μαγειρεία είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών. Η αρωματικότητα του σταφυλιού είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών που χαρακτηρίζονται από την αρωματικότητα και την ποιότητα τους.

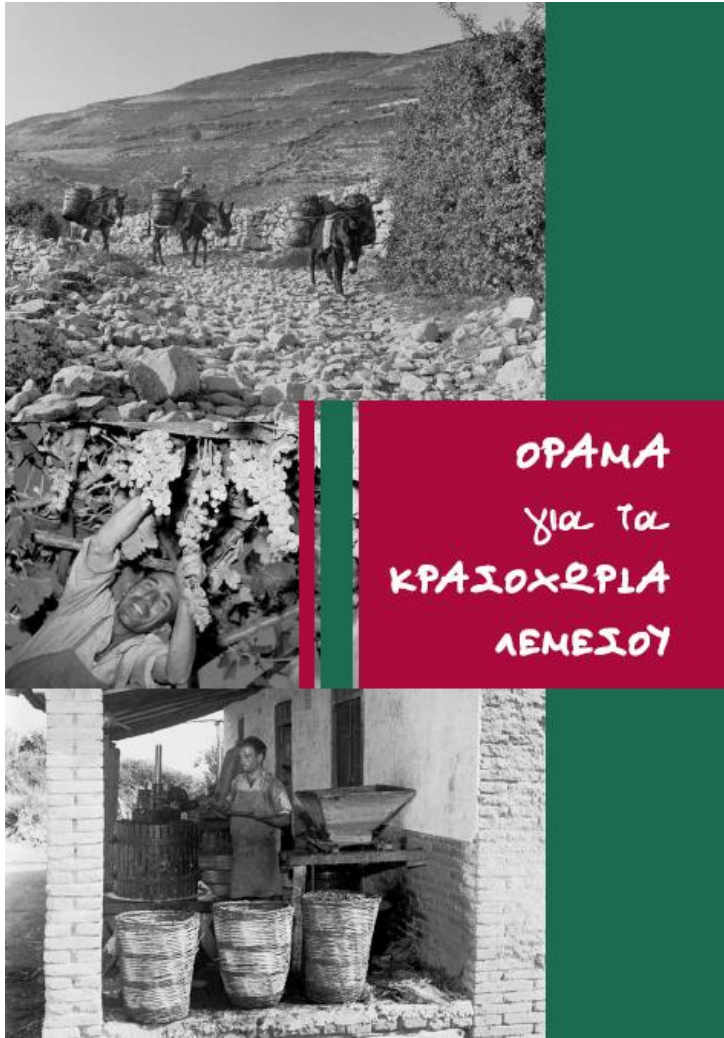
Ποτισμός

Ο ποτισμός είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών. Η αρωματικότητα του σταφυλιού είναι το κλειδί για την παραγωγή κρασιών που χαρακτηρίζονται από την αρωματικότητα και την ποιότητα τους.

✓ Newsletters

✓ Vision presentation

✓ **Project
Information
Material**

TOP DOWN – BOTTOM UP

✓ **IMPLEMENTATION**

- ✓ **Tourism**
- Promotional Material**
- ✓ **Educational material**

The **Limassol LDPP** has proved to be a unique opportunity to experience a place-based approach:

- approach with long-term outcomes and perspective;
  - invests on heritage and other locational advantages;
  - vision, strategy and policies really adapted to the context and needs;
  - involvement of numerous stakeholders in a collaborative way;
  - vertical and horizontal integration achieved by the choice of participants and the cross-sectoral dialogue.
- It drove deep into the question of methodology and participation and its findings are already being disseminated.
  - It could be an aspiration for future models of development (more clear understanding of the place, recall of quality values, return to the roots of heritage) and practices (identification of the need for collaboration, education, awareness .
  - This exercise has become an opportunity to reassess policies and practices in the field of heritage management (Article 38, Town and Country Planning Law), public participation and Development Plans elaboration.

Time and means consuming process:

- **Need for involvement of a substantial number of participants**, for the wider possible representation and interaction among institutions;
- **Training requirement of facilitators**, since the tools employed, the software used and facilitating skills have to be learned;
- **Need to achieve a state of mutual trust**, which is a prerequisite of collective action;
- **Need for coordination between various government agencies**, which are relevant to the project;
- **Need for long-term commitment of institutions, local authorities and local people**, due to the long meetings of working groups;
- **Need for achieving tangible results**, that will give motive to the participants and visibility of the project;
- **Need for constant communication**, to keep people involved;
- **Need for attractive actions**, to sustain the participants' interest and attract new participants

***On behalf of the local community, local and national authorities and the Council of Europe
THANK YOU!!***

